

РЕШЕНИЕ

№ 42974

гр. София, 22.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, второ отделение 27 състав, в
публично заседание на 02.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитър Петров

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **11196** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр. чл.85 от Закон за убежището и бежанците (ЗУБ):

Образувано е по жалба на К. У. М., гражданство Т., [дата на раждане] с ЛНЧ [ЕГН], чрез адв. К. С., срещу Решение № 4924/30.09.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ), с което на жалбоподателя е отказано да се предостави хуманитарен статут по молба за предоставяне на международна закрила.

Жалбоподателят поддържа, че оспореният административен акт е нищожен, тъй като противоречи на влязло в сила съдебно решение – решение № 23209 от 12.11.2024г. по адм.дело № 9280/2022г. на АССГ, 69 състав, оставено в сила с решение № 4263/23.04.2025г. по адм.дело № 94/2025г. на ВАС, Трето отделение. Поддържа, че след отмяна на предходното решение № 12701/10.08.2022г. на председателя на ДАБ, преписката е изпратена на административния орган с ясни указания – на молителя да се предостави право на пребиваване по други причини от хуманитарен характер. Указанията на съда са задължителни за администрацията, но вместо да ги изпълни, органът е извършил нова проверка на предпоставките за предоставяне на статут по чл.9, ал.8 ЗУБ. Поддържа, че такава преценка е недопустима, тъй като въпросът вече е разрешен със съдебното решение. При условията на евентуалност заявява, че оспореният акт е незаконосъобразен.

Ответникът по жалбата – Председател на Държавната агенция за бежанците, чрез своя пълномощник, оспорва жалбата. Поддържа, че актът е издаден в съответствие с процесуалните правила и материалния закон. Поддържа, че само по себе си пребиваването на територията на Р.

България за определен период от време, може да обоснове искане за предоставяне на административен статут по реда на ЗЧРБ, но не и предоставяне на статут по други хуманитарни причини по реда на ЗУБ.

Софийска градска прокуратура не взема становище.

Съдът като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира следното:

Фактическата обстановка не е спорна и се установява от приложените писмени доказателства.

Жалбоподателят К. У. М. е подал първа молба за закрила рег. № 2325 от 09.10.1997 г. В нея декларирал, че е [дата на раждане] , в [населено място] таун, З., Т.. Държавата си на произход напуснал нелегално на 30.12.1993 г., през К., за Турция, където пребивавал около 2 години. Там работил около 8 месеца в местна фабрика, но загубил националния си паспорт и решил да напусне. Качил се на малтийски кораб и се озовал на българското пристанище В. през м.юли 1996 г. Опитал се да намери свои приятели в [населено място], България, и да се свърже с брат си, който да му изпрати пари. Имал трудности с изхранването си всекидневно. Нямал документи, храна и работа, нямало къде да спи. Един ден бил арестуван от полицията в [населено място] и задържан за 62 дни. При освобождаването го изпратили в Националното бюро за териториално убежище и бежанци при Министерския съвет (НБТУБ-МС). Нямал пари и не можел да си извади паспорт. Искал да си осигури документи, за да живее в България без проблеми, защото видял, че тук не е толкова лошо. Напуснал Т., защото не било лесно да си намери работа и му било трудно да намира пари. Не бил преследван в страната си на произход и нямал проблеми в това отношение. Запитан за причините да търси убежище в България, кандидатът сочи, че нивото му на образование било ниско и недостатъчно, за да си намери подходяща работа. Не изявил желание за връщане в страната на произход, тъй като там не притежавал средства и искал да учи в чужбина. На проведено на 18.02.1998 г. интервю със служител на НБТУБ-МС кандидатът потвърдил обстоятелствата по напускане на страната си на произход, както и, че не е имал проблеми при напускане на Т.. Не е бил преследван в страната на произход, не е преживявал насилие, не е бил обект на репресии, не е членувал в политическа, социална, етническа, религиозна или военна организация в Т.. Напуснал родината си, тъй като бил без работа и без пари, а искал да учи в Л.. Ако се върне в Т., щял да бъде арестуван, тъй като си е загубил националния паспорт. От НБТУБ-МС очаквал квартира, храна и работа. Постановено е Решение №648/18.06.1998 г. на директора на НБТУБ-МС, с което на К. У. М. е отказано предоставяне на статут на бежанец. В мотивите е посочено, че са налице основания за определяне на кандидата като икономически мигрант, което го изключва от материалноправните предпоставки по чл.1А от Конвенцията за статута на бежанците. Жалбата на кандидата срещу Решение №648/18.06.1998 г. на директора на НБТУБ-МС е отхвърлена с Решение № 976 от 22.02.2000 г. по адм.д.№ 5495/1999 г. на ВАС, III-то отделение.

След това в периода 2004 – 2017г., К. У. М. е подавал общо девет молби за международна закрила, които не са уважени с актове на административния орган, потвърдени при съдебните обжалвания. С нова молба рег. № 2325 от 13.04.2021 г. до ДАБ за международна закрила, К. У. М. твърди, че пребивава в България от 25 години и за този период многократно се е опитвал да уреди статута си в страната ни. В последващата молба твърди, че не разполага с пари и не може да се придвижи до най-близкото посолство на Република Т. в Б.. От друга страна, повече от половината от съзнателния си живот бил изкарал в България, бил се интегрирал в обществото и говорел български език. В допълнение сочи сериозно влошено здравословно състояние, а поради правния вакуум, в който се намирал, нямал достъп до здравно осигуряване и медицинско проследяване на сериозните си заболявания. Заболяванията пречели на нормалното му придвижване, а по-дълги

пътувания щели пряко да застрашат живота му. Постановено е Решение №9-ОК от 29.04.2021 г. на интервюиращ орган при ДАБ-МС, с което на основание чл.76б, ал.1, т.2 ЗУБ последващата молба рег. № 2325/13.04.2021 г. не е допусната до производство за предоставяне на международна закрила. Актът е отменен с влязло в сила решение № 6996 от 25.11.2021 г. по адм.д.№ 5139/2021 г. по описа на АССГ, като преписката е изпратена на административния орган за разглеждане на молбата по същество. При новото разглеждане, молбата за международна закрила е регистрирана с рег. № 2325 от 30.12.2021 г. и е издадено Решение №1270 от 10.08.2022 г. на заместник председателя на ДАБ, с което на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, вр. чл.8 и чл.9 ЗУБ е отказано предоставяне на статут на бежанец и на хуманитарен статут, тъй като мотивите на кандидата не обосновават основателни опасения от преследване или реална опасност от тежки посегателства. Този акт е оспорен по съдебен ред, като по жалбата е образувано адм.дело № 9280/2022г. на АССГ. В хода на съдебното производство, въз основа на събраните писмени доказателства и експертиза, съдът е приел, че молителят К. У. М. реално и обективно е изпаднал в положение на крайна материална нищета, без да може да задоволява най-основните си потребности, по-специално от храна, лична хигиена и дом, което има за последица увреждане на физическото или психическото му здраве, несъвместимо с човешкото му достойнство с нарушение на чл.1 и чл.4 от Хартата на основните права на ЕС (Х.). Съдът е приел, че при съпоставка на правата и задълженията на чужденците, получили закрила, уредени в нормите на чл. 31 - 39а ЗУБ, може да се направи ясно разграничение между статута по чл. 9, ал. 8 ЗУБ, който предоставя право на пребиваване по други хуманитарни причини, и статута, който се предоставя на основание на Директива 2011/95. Позовал се е на разпоредбата на чл. 32, ал. 3 ЗУБ, според която чужденец с предоставен хуманитарен статут има правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиваване в Република България. Предоставената на основание чл. 9, ал. 8 ЗУБ закрила е въз основа на национална норма, която предоставя "друг тип закрила", различна от статута на бежанец и статута на субсидиарна закрила по Директива 2011/95, тъй като урежда закрила по хуманитарни съображения без същите да попадат в материалния обхват на Директива 2011/95. Съдът посочва, че с това единствената национална нормативна възможност за предоставяне на статут "по хуманитарни съображения" се доближава до възможността за уреждане на незаконния престой на гражданин на трета страна, предвидена в чл. 6, пар. 4 от Директива 2008/115/ЕО, чрез предоставяне на самостоятелно, национално разрешение за пребиваване, уредено в националното, а не в Съюзното право. Съдът е отбелязал, че доколкото е в обхвата на ЗУБ, то компетентни да се произнесат по приложението ѝ са специализираните органи на ДАБ, а не компетентните по ЗЧРБ административни органи. По тези съображения, с решение № 23209/12.11.2024 г., по адм. дело № 9280/2022 г. АССГ, обжалваното решение № 12701 от 10.08.2022 г. на заместник председателя на ДАБ е отменено по жалбата на К. У. М., в частта, с която на основание чл. 75, ал. 1, т.4, във връзка чл.9, ал.8 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на хуманитарен статут, като преписката в тази част е изпратена на административния орган за ново произнасяне по молба рег. № 2325/23.12.2021 г. при съобразяване на тълкуването на закона, дадено със съдебното решение, относно приложението на чл.9, ал.8, във връзка с чл.32, ал.3 от ЗУБ, като се предостави на молителя право на пребиваване по други причини от хуманитарен характер.

Решението е обжалвано с касационна жалба от административния орган - заместник-председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, по която е образувано адм.дело № 94/2025г. на ВАС, Трето отд. С решение № 4263 от 23.04.2025 г. на ВАС по адм. д. № 94/2025 г., III о., е оставено в сила обжалваното решение № 23209/12.11.2024 г., по адм. дело № 9280/2022 г. АССГ. ВАС е споделил съображенията и крайния извод на АССГ, че на търсещия

закрила чужденец следва да бъде предоставено право на пребиваване по други причини от хуманитарен характер на основание чл. 9, ал. 8 във вр. с чл. 32, ал. 3 ЗУБ. Положението, в което субектът на търсената закрила е попаднал, след като органът дължал извеждането му от страната, не е съумял да го стори в интервал от 27 години, през които К. У. М. е подавал множество молби за закрила, които са отхвърляли или с решения по които му е отказвана такава и с оглед обстоятелството, че същият е в нищета и с влошено здравословно състояние, дори е поискал доброволно да бъде изведен, но не притежава документи за самоличност, е такова което може да се характеризира като "правен вакуум" – без легална възможност да уреди статута си на гражданин на трета страна както съобразно ЗУБ, така и съгласно ЗЧРБ.

След постановяване на решението на ВАС, преписката е върната на ДАБ, като е изготвена докладна записка от директора на дирекция „Качество на процедурата за международна закрила“ с вх.№ КП-02-714/24.06.2025г. Въз основа на нея е издадено обжалваното в настоящото производство Решение № 4924/30.09.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците, с което на основание чл.75, ал.1, т.4, вр. чл.9 от ЗУБ, е отказано да се предостави хуманитарен статут на К. У. М.. Административният орган, обсъждайки данните от досието на жалбоподателя и предходните административни производства е приел, че съдът „в лицето на двата си състава – АССГ и ВАС неоснователно е задължил държавата, в конкретния случай ДАБ-МС да предостави недължим статут на К. У. М.“. Посочил е, че статут е недължим от една страна поради наличие на множество изключващи клаузи спрямо личното положение на чужденеца, а от друга страна и защото хипотезата на чл.9, ал.8 от ЗУБ, е извън обвързващите норми на директива 2011/95. Приел е, че административният орган не следва да е обвързан от решението на националния съд в конкретния случай, тъй като указанието да бъде предоставен статут на основание чл.9, ал.8 от ЗУБ, не се ползва със сила на пресъдено нещо – диспозитивът на съдебния акт, не съдържа разпореждане за предоставяне на закрила по други хуманни причини, а е оставено на органа да извърши преценка с акта за връщане на преписката за ново произнасяне. По-нататък в мотивите органът е изложил и съображения защо приема, че не са налице причини от хуманитарен характер, които да обуславят предоставяне на хуманитарен статут по реда на чл.9, ал.8 ЗУБ.

Предмет на обжалване и по адм. дело № 9280/2022 г. АССГ и в настоящото производство е решение на председателя на ДАБ, с което на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от ЗУБ, е отказан статут на бежанец и е отказан хуманитарен статут. На основание чл.84, ал.3 ЗУБ, този акт подлежи на обжалване пред административния съд по реда на АПК.

Действието на съдебното решение постановено по обжалване на административен акт по реда на АПК, е уредено в чл.177 АПК. АLINEя 1 гласи, че решението има сила за страните по делото. Ако оспореният акт бъде отменен или изменен, решението има действие по отношение на всички.

В тази връзка влязлото в сила решение по адм. дело № 9280/2022 г. АССГ има действие не само за страните по делото, а и по отношение на всички. С решението е отменено решение № 12701 от 10.08.2022 г. на заместник председателя на ДАБ, в частта, с която на основание чл. 75, ал. 1, т.4, във връзка чл.9, ал.8 от ЗУБ е отхвърлена молбата на жалбоподателя за предоставяне на хуманитарен статут. Тъй като естеството на производството не позволява на съда да предостави хуманитарен статут на жалбоподателя, на основание чл.173, ал.2 АПК, след отмяната на акта в тази част, преписката е изпратена на административния орган, но не за ново разглеждане, а със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона – след получаване на преписката компетентният орган да предостави на молителя право на пребиваване по други причини от хуманитарен характер, на основание чл.9, ал.8, във връзка с чл.32, ал.3 от ЗУБ. Тези указания на съда са ясни и конкретни и се съдържат, както в мотивната част на решението, така и изрично в неговия диспозитив. Изводите на АССГ са изцяло възприети и от ВАС по касационното дело -

адм.дело № 94/2025г. на ВАС, III отд., като в решението по делото - решение № 4263 от 23.04.2025 г. на ВАС по адм. д. № 94/2025 г., III о., също изрично ВАС приема, че на търсеция закрила чужденец следва да бъде предоставено право на пребиваване по други причини от хуманитарен характер на основание чл. 9, ал. 8 във вр. с чл. 32, ал. 3 ЗУБ.

След получаване на преписката административният орган, вместо да изпълни задължителните и ясни указания на влязлото в сила съдебно решение, като предостави на К. У. М. право на пребиваване по други причини от хуманитарен характер на основание чл. 9, ал. 8 във вр. с чл. 32, ал. 3 ЗУБ, е издал оспорения в настоящото производство отказ за предоставяне на такъв статут - Решение № 4924/30.09.2025г. на председателя на ДАБ.

Актове и действия на административния орган, извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда, са нищожни, на основание чл.177, ал.2 АПК. Обжалваното в настоящото производство Решение № 4924/30.09.2025г. на председателя на ДАБ, е нищожен административен акт на основание чл.177, ал.2 АПК, тъй като е издаден в противоречие с влязлото в сила съдебно решение - решение № 23209/12.11.2024 г., по адм. дело № 9280/2022 г. АССГ. Със съдебното решение е решен въпросът по същество на молбата на К. У. М. за предоставяне на международна закрила, а именно – че следва да му се предостави право на пребиваване по други причини от хуманитарен характер, на основание чл.9, ал.8, във връзка с чл.32, ал.3 от ЗУБ. Решението е задължително за административния орган и следва да бъде зачетено от него.

По тези съображения следва да бъде обявена нищожността на решение № 4924/30.09.2025г. на председателя на ДАБ, по жалбата на К. У. М..

На основание чл.173, ал.2 АПК, преписката следва да бъде изпратена на административния орган за предоставяне на молителя - К. У. М., на право на пребиваване по други причини от хуманитарен характер, на основание чл.9, ал.8, във връзка с чл.32, ал.3 от ЗУБ. На основание чл.174 АПК на органа следва да се определи срок за изпълнение на съдебното решение, който да съответства на общия срок по чл.57, ал.1 АПК, а именно – 14 дни считано от датата на влизане в сила на настоящото решение.

При този изход на делото право на разноси на основание чл.143, ал.1 АПК има жалбоподателят, но такива не следва да се присъждат, тъй като не са представени доказателства да са извършени и не се претендират.

Воден от горното, Административен съд – София-град, 27 състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА по жалба на К. У. М., гражданство Т., [дата на раждане] с ЛНЧ [ЕГН], чрез адв. К. С., **НИЩОЖНОСТТА** на Решение № 4924/30.09.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ), на основание чл.177, ал.2 АПК, като издадено в противоречие с влязло в сила решение № 23209/12.11.2024 г., по адм. дело № 9280/2022 г. на АССГ.

ИЗПРАЩА преписката на председателя на Държавната агенция за бежанците, за предоставяне на право на пребиваване на К. У. М., по други причини от хуманитарен характер, на основание чл.9, ал.8, във връзка с чл.32, ал.3 от ЗУБ, в срок от 14-дни, считано от влизане в сила на настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: